

ТЕЖИНА СВЕТА¹

дневник (новембар 1975 – март 1977)

1976.

25. март

У паници, пробудио се у помрчини и изашао на улицу само у огртачу преко пижаме; звиждуће нека птица, као кад господар зове свог пса (5 сати ујутро)

Мали, тесан свет претрашенога

Додати себи један *груџи* бол као спас

Облаци дима из неког оцака, иако је и даље дубока ноћ

Одједном, мада се креће тек покоји ауто, осећај као да се пакао отворио

Киша на очним јабучицама, хладна и умирујућа

Приликом вађења крви: сенке крви која капље

Шушкање папира поред једног болесника

После дужег неописивог стања успело ми је да опет опазим своје мисли (одмах записујем оно најмање – да знам шта ме је смирило)

Први пут после дуго времена, једући грожђе и плуцкајући коштице у шаку, притом стојећи у кухињи поред судопера, опет сам могао да мислим на неку будућност (вече)

26. март

Ћебе на којем сам лежао пребацују преко мене

Лежати у амбулантним колима супротно правцу вожње, у застоју на ауто-путу, сунце је пржило, а ја нисам имао потребу да лежим; натерали су ме на то

¹ Изворник: Peter Handke, *Das Gewicht der Welt*, Suhrkamp, 1977. Избор фрагмената: Бојан Савић Остојић.

У болници: кад сам упитао лекарку да ли бих можда већ сутра могао напоље, одговорила је: „То није искључено!“

Већ опет причам сам са собом, иако само у себи: добар знак?

Сви овде причају докторки своју причу, а она ће рећи да познаје живот у свим облицима, па ипак стиче се утисак да га познаје у једином малом облику коју она, докторка, може да има

27. марџ

Сила нежности, која је изненада развејала отпор од кога се састојало моје Ја

Докторка је питала старог болесника (три инфаркта), кад је рођен, па кад је он одговорио: у августу, пала је у благо, притворно одушевљење: „О, па то је усред ферија!“ Приметио сам да је за све приче имала спремна иста питања и примедбе: треба и код самог себе тражити узрок болести, да то тако често бива и код ње саме, итд. Како нас је гледала и трудила се око нас, озарено одсутна! Често је, наизглед сва емпатична и пажљива, изнова питала исто: није само заборављала одговор него и сопствено питање! Њена потпуна одсутност духа под изразима лица и гестовима безусловног присуства духа. (Заправо бих желео да барем још једном доживим ту жену, за „своје приватно задовољство“) – Уосталом, управо ми је пришла и рекла, умирујуће спуштајући руку: „Задржите смиреност! Мање брините, не правите од муве слона! И не заглављујте се у тунелу!“ (И њена заменица исто тако дуго и празно гледа човеку у очи)

Осетио сам да ће ми докторка пре свог одласка пружити руку, па сам држао руке на промаји да се не озноје

Оно нешто што је тада, у ноћи, скакало испод мог кревета, као унутар мадраца; па кад сам, несигуран да ли је то само ноћна мора, легао у други кревет, ту је опет скакало нешто, као ухваћено, дивље, у крајњој клаустрофобији – и два дана касније нађох умирућег пацова како, тихо дишући, лежи на црвеном кухињском линолеуму; помео сам га метлом на ђубровник и спустио у пластичну кесу; затим сам кесу однео на двориште до сметлишта

Доктори често говоре: „малчице“, „зерицу малчице“: „Јесте ли данас опет плуцнули малчице крви?“ „Ваш крвни притисак је зерицу малчице повишен“

Сви ови непознати људи, сва ужурбана бука – то заиста „малчице“ смирује

Или употребљавају еуфемизме попут: „Преглед наравно није разонода...“ и таутологије: „L'hôpital c'est l'hôpital!“²

² Фр. „Болница је болница!“ (Прим. ђрпр.)

Опет се осећати као господар [Herr] над собом и својим телом: величанственост [Herrlichkeit]!

Изненада утисак да ће ме, ако ме напусти тиштање у грудима, напустити и осећај живота

Старац, после свог трећег инфаркта, све што прича, па и шале, пропраћа резигнираним опуштањем руку или шака

Смртни страх: да ништа од онога што видиш више не осећаш јер те је напустио хумор!

Убијен ортодоксном стварношћу

Кад је доктор рекао да бих морао назад у шок-собу, други пацијент, коме сам био позајмио новине, одмах их је вратио на мој сточић

Скоро се већ поново радујем томе што ми пуштају крв

Трепталица на кардиограму и трепталица на авионима који слећу испред прозора

28. март

Стално грозничаво чистим нокте

На кардиограму, дугме „Alarme“ дрхти, као да је унапред осветљено; дугме „Seuil“ (праг) више не трепће, већ гори све време. Недеља је и подесио сам часовник према летњем времену, померивши га за сат унапред. Сам сам с уређајем

Умирујуће, кад се око мене креће усисивач с дугачким цревом, кад се крпа за брисање вуче по ПВЦ поду; леп воњ амонијака. Мокра крпа за брисање и жена која шљапа дишући док брише производе безмало исти шум (то би значило да сам барем на тренутке поново имао неку малу врсту хумора); сад опет имам и реч за шум крпе за брисање: она *шљапа* као жена која брише

Сад је већ дуго дан, авиони одавно урлају, изнутра у флаши минералне воде сливају се кондензоване капљице, цвеће има свежу воду, већ неко време сунце сија у соби – али тек сад, чини ми се, завршава се ноћ

Ноћас се на ходнику нека жена непрекидно оглашавала кратким крицима (али можда су то били само пиштећи точкићи неког кревета који се померао): неко ко је плачући умро

Кад би свако увек био свестан своје апсолутне необичности и настраности, чињенице да своју нормалност одржава непрекидним низом брижљиво скриваних дневних

трикова, ником другом не би могао да учини ништа лоше (ово сам помислио замишљивши човека који сваког дана принудно накратко стаје на врата да би тамо доживео неки сасвим немотивисан смртни страх који му је *ѿошребан*, али који иначе у животу потпуно пориче, а код других чак одмах исмева)

Остали болесници барем кашљу или имају неке додатне болове

Жена која је ноћас вриштала: њени кратки, али апсолутно панични крици који као да су потицали од неке ствари, били су такви као да се у својој смртној паници чак више није усуђивала ни да честито крикне; то је звучало помало као цвиљење пса кога неко гази по шапи, али непрестано

Ноћас у сну видео сам дрво обасјано првим зрацима сунца (као попрскано светлошћу) – толико сам, спавајући, чезнуо за тим да сване дан

Можда су ти крици у ноћи били само смех некога ко се притом борио за ваздух

У огреботинама на зиду, које су по свој прилици настале трењем кревета о њега, сад већ видим електрокардиограм (тамо где је лѐп огуљен у неправилним рецкама)

Чудновато, постаје ми нелагодно при помисли на могући скори повратак стања без мисли, а приликом шума воза који пролази напољу постајем зловољан над утиском да ћу опет свакодневно седети у једном таквом возу: предосећај бенавости и пре свега празнине

Мало пре него што се сестрама заврши служба, оне започињу своја обраћања са „Воп...”³ – толико су већ расејане (и докторка је више пута казала „bon” спремајући се да се удаљи од једног пацијента)

Да бих се угрејао, не покрећем се, већ сасвим непомично седим и покушавам да мислим

Баш кад су два млада лекара напољу у опсервационој сали разгледала мој ЕКГ и кад је медицинска сестра певушећи умала, уплашио сам се да то ради да би неупадљиво затворила врата према мојој соби, како не бих чуо шта говоре лекари

„Опустите се!” (Али како?)

Гледати ка прозору и сасвим изненада видети нешто свакодневно, неки авион који атерира под зрацима сунца (авион се *ѿојављује*)

Шта радим у секунди панике? Посегнем за наочарима и поправим их

³ Фр. „Па добро...” (Прим. *ѿрир*.)

И свој рукопис већ доживљавам као електрокардиограм

Мрке капи на зиду које као да су прскале одоздо навише; у свом горњем делу постају светлије; почињу дугом, као длака танком цртом; изгледају као капљасте падобрани с тачкастим падобранцима на њима; на једном другом месту разливена је у облику црва нека плава течност (кревети су можда због тога толико гулили зид јер су се гурали напоље у журби)

Тренуци кад ми се свест о смрти појављује као опклада (без препознатљивог супарника) и тако ми причињава неку врсту забаве!

При свој тој успокојености, поподневној дремљивости ипак имам осећај да неко негде вреба као паук: да одмах прискочи у помоћ

Свеже допремљени у шок-собу држи плаву марамицу стиснуту у обема песницама

„Ne respirez plus, Monsieur!”⁴

Сат времена непомичан од страха

Кад бих гласно рекао: „Нећу да умрем!”, сам бих био крив за фразетине које ће уследити као одговор

Неискоришћени спољашњи свет!

Старац, беспомоћан од бола због раздвојености, опако се уштиную за бутину при погледу на своју жену која је, плачући, кроз прозорчић на вратима вирила ка њему

Сад сам се стварно осећао болесно, али само од страха који ми се овде скупља

Видевши женине наочаре помислим како их је направио њен муж, оптичар, који овде лежи и стење

Читам у новинама о неком ко је с двадесет година умро од срчане капи, па затим прилично олакшан примећујем да је у питању коњ

У огледалу екрана ЕКГ-а авион који узлеће

Ненадано избављење у склапању очију (све време се нисам усуђивао да затворим очи); у склапању очију имам осећај да се узајамно повезују мозак и осећајност, који би се код отворених очију раздвојили

⁴ Фр. „Не дишите више, господине!” (Прим. ђрпр.)

Први пут откако сам овде, на ногама осећам дашак ветра који допире од стварног дана напољу

Преко страха који ми утерују, у мојој крви ће наћи тачно оно што ће им онда дати за право што су ми утерали страх

Потребно ми је нешто што бих могао да читам *реч ѿ реч* – а не ове реченице које човек препознаје и прескаче на први поглед, као скоро увек у новинама и нажалост скоро увек и у књигама! Жудња за „Избором по сродности“

Како ће помоћи средство за смирење, кад је немир разуман и долази од мисли?

Потребе (храна, пиће, итд.) постају толико нестварне да их човек, додуше, осећа, али одгурује све даље, док их не заборави

И приликом записивања оног најгорег, каткад на себи примећујем неко смејуљење, а то је хумор препознавања, примећивања – а тек кад би човеку тај најдубљи хумор отишао унеповрат, била би то душевна катастрофа

Речи као убилачки алат: „освит“, „залазак сунца“, „вучји час“, „време између пса и вука“...⁵

Затварам очи, али страх ми их поново отвара

Кад сам рекао „себе као мртваца“, код последње речи подигао сам браду, као да сам изговорио неку дрскост

Осећај среће што можеш да посматраш флашу минералне воде. (Велики осећај живота: постоји нешто друго!)

Уверење да мораш потпуно заборавити прошлост да не би више морао да лежиш под том грудобољом: *Морам да изјубим сећање!* Против Пруста и Бенјамина и заштитене грађанске свести с њеном манијом памћења (моја борба против сећања које ме од детињства ограничава: сећање ме угрожава смрћу)

Оно упечатљиво у речи „Fachsimpeln“ („уско-стручно просеравање“)

Како је тупо и ледено зурила у мене једна млада девојка у болничкој соби, која је ипак често имала тако чезнутљив поглед!

⁵ *Вучји час*: време између 3 и 5 ујутро, кад се наводно збива највећи број рођења и смрти. Синтагма води порекло из шведског фолклора. *Час између ђса и вука*: период између обданице и вечери, сумрак. (Прим. Ђрев.)

Утисак: ако би постојао неки бог, онда само за неког другог; за мене, *шаквої какав сам сак*, нема бога

Увече чујем пса како лаје напољу; могу да га чујем! (Срећа)

У стању у каквом сам био данас по подне само што нисам молио најпрезренијег од свих људи да ми помогне

29. марџ

Воз у јутарњем сумраку: као неки шум који производи сам сумрак који се диже; а онда у хујању воза удаљено клопарање појединачних вагона, и начас мало цвилење; ово данас није „јутарњи сумрак“ већ леп јутарњи сумрак, праскозорје, а воз на неколико тренутака штекће, као да прелази преко малог моста

Сад је већ скоро лепо што сусед хрче, што му у стомаку крчи, после предуране ноћи

Кад бројим спорије од откуцаја срца, они се *усџоравају*

Млада сестра трља ме веома снажно, да кретање њених руку на мојим леђима не би случајно деловало као нежност

Јазбина која постајем кад изгубим напетост

При погледу на осунчана стабла напољу у мени постепено расте нека топлина која ме повезује са спољашњим светом

Неко ко плаче затворених очију, као старац поред мене, тај не може имати страх од смрти, њега само боли што можда више не може да буде с онима које воли

У ларми електричног апарата за бријање више не осећам себе и хвата ме страх (приметио сам да само зато посежем за чашом воде, па чашу враћам на место)

Против своје воље поново сам причао своју причу

„Имате право на грам соли дневно!“ И притом је сестра пред болесником протрела врећицу, као да више нема поверења у то да он разуме говорени језик

Жути грм жутиловке напољу, који се комеша: у својој дубини он крије нешто скроз битно; затварам очи да то пронађем – и наједном осетим жути траг цветног печата на лицу! Толико дубоко продирем у жути грм који се повија под мојим погледом да је ту

и даље много више жутила но што сваки пут могу да примим, неко меко, искључиво жутило које ме граби својом дубином, притом је сасвим спокојно испод површине која се немирно таласа: као да је потпуно заветарни центар жутила у пределу нешто *за мене, без мене*; као да истинско жутило тек почиње испод лелујавих грана

Сестра за мном у нову собу доноси чизме прашњаве од улице, које одједном буде нову наду

Радост: дакле, још могу да се машим неке књиге

И опет: мораш да изгубиш сећање! Мораш да изгубиш *своје* сећање и да постанеш сећање за друге

Кад неко звиждуће на ходнику, већ покушавам да погодим мелодију

Гледао ми је у очи како само може велики болесник

Електроде већ скоро нежно приањају на груди

Подаље, на гробљу, мноштво светлих осунчаних надгробних каменова, и један мушкарац обучен у сиво хода између њих; његово кретање искрсава између каменова који су високи као он, веома брзо; иако простор између гробова он пролази само одмерено, трепере светли, густо збијени каменови при његовом проласку, као при стробоскопском ефекту

Приликом читања Кафкиног *Дневника*: примећујем да ме више не занимају његова јадања и самооптуживања већ само описи

За два месеца, колико је овде, стари пацијент је већ попримио ђачке манире, подиже, на пример, обе руке, кад га питају да ли жели хлеба, и притом производи неки крештав глас, као првачић

Док сам читао књигу, старац у другом кревету читао је етикету на флаши минералне воде, непрестано полако вртећи флашу

„Шта је смешно у томе што причаш?“ – „Смешно је то што могу о томе да причам!“

Представа смрти: месната јабука коју држиш за петелку, спокојно, дуго, док не спознаш шта је тежа

Слика шљунка који се котрља по дну бистрог потока, и реченица у глави: „Свест мртвих котрља се са шљунком у потоку!“

„Годину дана морао сам да тражим, док нисам нашао прави осећај у себи.“ (К.)

Шта себи нећу допуштати до последњег часа: да се у мом присуству о мени говори „он“

Богатство француског-из-посете-болесницима: нажалост, нисам имао тешкоћа да га савршено разумем

Болесник је питао своју жену колико је сати, а она није навела време него је рекла само: „За четврт сата“ (Морам ићи за четврт сата)

Колико дугих година ме је тиштало што је мојој мајци, кад сам био дете, неко про-рекао да ћу постати чиновник!

Кад је М. крочила у болесничку собу, то је одмах постао њен простор; док се Ж. све време, као да ту не припада, премештао с места на место, сметајући свима

Два пацијента немо седе један крај другог у креветима, у последњем вечерњем сумраку, и сваки се чеше и гребе ту и тамо, сваки растрзан самим собом

Умирујуће средство; писати слово по слово, тако да осећај и рука увек остају једно (а да осећај не мине док рука пише)

Стари жели да су му папуче уз кревет у „правилном смеру“, да може одмах у њих

30. марџ

Већ мислим „ми болесници“

Целу ноћ је старац поред мене уздисао и кукао, наглас и достојно сажаљења – као да му предстоји крај – притом то чак није био ни бол, како је казао следећег јутра, већ само необична „sensation“ приликом уринирања помоћу катетера

Неки сумрак, у коме небо, уместо светлије, постаје све тамније, у прво јутро се постепено прекривајући облацима

У светлој соби сенке пропрхнутих птица

Кад стари болесник нешто упита, сестра понови његово питање као одговор, и то певајући, певушећи: Болесник: „Је ли црево причвршћено?“ – Сестра (пева): „Црево је при-чвр-шће-но“

Он виче нешто за сестром, али она не чује; тад он дрекне као да је пуцајући про-машио мету

Неко каже нешто неком другом који то, међутим, уопште не чује; ипак, чују други у соби: неко време потраје паралишућа тишина

Болесник са већ дужим стажом каткад говори сестрама сасвим тихо, тајновито

Коначно једна сестра која не претерује у говору, него говори онако како је расположена (и како сам ја расположен)

„Први страх у дану“

Почињем да доживљавам цвеће. (Јуче ми се ова лала још чинила као главица купуса)

Стари болесник милује сестрин *нокаш* на прсту руке

Раније питање: како треба да живим? Сад: како треба да мислим? (Али иста живот-но важна реторика)

Тиме што пред њима нешто записујем они се ич не дају узнемирити у свом понашању. (Један писац морао би се можда обележити неком униформом, као полицајац, да би га се људи мало причували!)

Сестра је омашком нагазила на прозирну врећицу у коју се кроз катетер накупио старчев урин, а то је изгледало као оцеђена сукрвица од комада меса у пластичном паковању из супермаркета, које је неколико дана предуго лежало у фрижидеру

У болесничкој соби у време посете Г. је био узбуђен као иначе, само на телефону, кад би му, из страха да ће нешто пречути, срце увек толико узлупало да готово више ништа не чује

Тек што је један глупан отишао из собе, не говоримо, рецимо, о њему, него прећутним жестом одлучујемо да га одмах заборавимо

Патрон одељења улази и пружа ми опуштену руку да је прихватим (а да ме није погледао); док слуша старог болесника, стоји у другом правцу, тако да стари може само да говори навише ка његовом уху

Привикавај се на споре покрете, за живот

„Јесу ли књиге које пишете исисане из ваздуха или су из живота?“, питао ме је стари. „Из оба“, одговорио сам

Данас, досад, још није било неопходно гледати кроз прозор

Замислити да морам да напишем причу која не би била смешна (безначајна) неком ко се држи затворен у плакару, везаних руку и ногу, запушених уста

Први страх у дану: ипак, тек предвече; сваки дан тај први страх одлагати све дуже!

Данас сам имао осећај да су ми очи једном заблистале

Тек што се опет осетим напола здрав – већ ми пада тешко да људе гледам са саучешћем, да саосећам с њима итд.

Да напољу нема кретања авиона! Џоне Каупере Повисе, каткад нечијој души ипак користе машине које си проклео!

Чињеница је да ако сам себи драг (ако сам сагласан са собом, ако имам неку слику о себи), мислим о себи будалаштине

Кожа је још лепљива на местима где су приањале електроде

31. март

Не усуђујем се да суседу пожелим добро јутро; можда има болове

Помиришеш хлеб и разочараш се – као кад не функционише неки сигуран систем, изграђен тако да ни будала не може да га поквари

Полагано, док се раздањује, буде се боје на букету цвећа, понајпре жута

Размишљао сам толико дуго, све док се нисам осетио

Један креветаш: у свим чврстим, дефинисаним облицима почиње да види друге облике: у ружиним трновима, на пример, папагајске кљунове

С новим цимером одмах утисак да си у новој соби

Ето како је страх од смрти прерастао у спремност за смрт

Чудновато како болесници губе све националне особине

Већ ме копка жена болесника поред мене

Елеганција не као став једне жене, већ као особина: е то ми се свиђа

Болесник дише као кад се непрестано дува у празну флашу

Васионски-плаво небо

Као да би, ако би све промислио, опет дошао до текстова шлагера

Жеља да нападнем цвеће, обема рукама

Подале, напољу, дим шврља између борова чија су стабла сасвим тамна, насупрот веома светлим стаблима лишћара: тако је лепо напољу, тако опипљиво спокојно; борови кроз дим као да су још тамнији, дубоко-тамни; жива ограда бриљира, као једино росно у великом, тихом пределу; чак и светлוצави поклопци аутомобилског мотора емитују неко готово америчко спокојство; у једној рашљи дрвета јарко светлוצа сићушан лист сребрног папира; свеже отестерени патрљци грана на дрветима саморазумљиво светле – све тако безазорно да се чак и птице усуђују да се све скупа врзмају на тлу, на травњаку, уместо да лете (бајка о птици која је зажелела да може да иде по земљи као што људи чезну да могу да лете); – и изненада, гледајући у тај рајски предео, помислим: *ѧага камен*

Смехом сам коначно испливао на површину света

У лежању затворених очију изричито мало сам истурио доњу усну, да не бих, за себе самог, имао изглед мртваца

Свет који човеку прирасте уз срце

Човек читав дан лежи поред мене и тек сад сам приметио да има само једну руку

Предео напољу: лепота која умирује; али не као да је то већ откровење, већ као да оно, штавише, непосредно предстоји – као да предстоји и као да ће вечито остати тако непосредно предстојеће

Људи иду тако натенане по сунцу да увек стављају ногу пред ногу

Кад би уобичајено вишегодишње тапшање (по раменима) изненада прешло у истинско пријатељство, па тапшање више не би било примењиво, не више неопходно

Човеку који спава трзао се ожиљак на рамену, где је пре била рука

Описивост света: један осећај повезује се, напослетку, с једним предметом (Епика)

У болу се човеку нехотице отварају и затварају очи

Лежао сам у сну и при буђењу прво сам видео зелени и црвени фломастер, које ми је била обећала у јучерашњој посети, затим њену руку и косу (тренутак љубави)

При посматрању фудбалске утакмице на телевизији: Ипак ћу себи једном опет забранити да ми фикс-идеја смрти поквари некакав приказ

Шта бих, међутим, пропустио да сад нисам гледао рекламе на телевизији! (Склоност ка рекламним сликама, ка њиховој усредној свеprisутности, безбрижности, презирању смрти)

Као да сам заправо увек просветљен: морао бих се само трудити да то прихватим

Тренуци када се све особено, настрано, оно нападно „ја-па-ја“ у човеку толико стиша, у исти мах од енергичне веселости и од болова (једно условљава друго), од чега човек толико изгуби границе да заиста осећа неку врсту *свећске* душе уместо ограничене сопствене

1. април

Као да гледање постаје антропоморфно од дугог задржавања на једном једином месту – и тај антропоморфни поглед болесника, или затвореника, у сваком случају неког ко је дуго везан за мало место, био би друга могућа стварност – која ни у најмањем (насупротив ономе што је декретирао Роб-Грије) не би била неки литерарни клише, кроз реченице попут: „Село се привија уз долину“, дакле пребацила би рампу као неки начин опажања, објашњив из ситуације: једног јутра, могла би тако за некога (као нпр. управо за мене, после дугих ноћних мора) једна дуговрата ружа испред јутарњег неба да изгледа сасвим поносно („После кошмарних, понижавајућих ноћних мора угледах у тренутку буђења, испред сумрачно сивог неба, обрис једне дуговрате, самопоуздане руже“)

Први пут сам управо видео један авион како лети у другом правцу од овде уобичајеног: изненада сасвим далека слутња рата

Лала, док вене, мирише на маслчак

Моја (мени самом мрска) способност прозирања – отуда моја честа невеселост у друштву

Неко време овде сам био још само „моје стање“, „моја ситуација“, „моје прилике“

Овога, најлепшег могућег дана на свету, отпуштен из болнице мотам се около осећајем (?) да не бих ништа пропустио да сам сад мртав

„Напољу“, у граду, пронаћи ко сам, ко сам постао

Данас морам сести да се опет самерим са светом (иначе да идем)

Осећај инфериорности пред лицима без жудње

Док записујем нешто стојећи, себи дођем као неко ко бележи погрешно паркира-
на возила

У бистрини дана, куће се наизглед састоје само од фасада које се огледају

Изненада такав осећај среће да свака, од иначе можда досадних, ометајућих теле-
сних функција спада у ту срећу

Чудновато: да више нисам могао да издржим међу младим, надобудним, празно-
главим, ветропирастим људима на булевару – а да се толико много боље осећам овде,
у парку, међу старијима, уморнијима, женама с пудлама, људима који седе на зарђалим
зеленим гвозденим клупама, децом!

Представа: да можеш сад увек да пишеш овако, све до средишта света

Једна жена склони поглед кад ми се нађе пред очима, заправо је само опазим, па
ми прође кроз главу да јој кажем: „Ама нећу ти ништа“

Не слободни људи, само *ослобођени*

Сад, после краја радног времена, долазе жене у мантилима (јутрос је још било
свеже) из административних зграда и од свих њих чује се уздисај; не, има и таквих
које чак више и не уздишу кад из канцеларија закораче напоље у лепоту

Опет ме дрмуса метро, скупа са свима

При погледу на нож скакавац, утисак: могао бих се њиме бранити од напада соп-
ственог тела!

(С немачкој превео **Реља Дражић**)